

20 ÉVES A KÖNYVTÁRI INTÉZET

BESZÁMOLÓ

▶ ÁSVÁNYI ILONA

EKE elnök

A Környezettudatos könyvtárak, sikeres fenntarthatóság című online konferenciával ünnepelte 20. születésnapját 2020. november 26-án a Könyvtári Intézet.

Az ünnepen először köszöntők hangzottak el: **Fehér Miklós**, mint az Intézet igazgatója és a szakmai nap moderátora, majd **Rózsa Dávid**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója, **Egyházi Dóra**, a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete alelnöke, és **Fülöp Péter**, művészeti, közművelődési és közgyűjteményi ügyekért felelős helyettes államtitkár (EMMI) üdvözltek a konferencia résztvevőit, köszöntötték a Könyvtári Intézet munkatársait.

Fehér Miklós bejelentette, hogy a **Könyvtári Figyelő** következő tematikus száma a Könyvtári Intézettel foglalkozik majd, bemutatja az elmúlt 20 év történéseit, eseményeit, eredményeit. Emellett egy bibliográfia is készül az Intézet munkatársainak publikációiból.

Ezután előadások következtek. **Kiszl Péter** (intézetigazgató, ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet) **Hagyomány és fenntarthatóság – gazdaságfejlesztés innovatív könyvtári eszközökkel** című előadásában először arról szólt, hogy az elmúlt húsz év alatt hogyan változott meg a könyvtár definíciója, feladata; a hagyományos jellemzők, mint gyűjtés-őrzés-szolgáltatás milyen új tartalmakkal és célkitűzésekkel

bővültek. Ma a könyvtár találkozási pont, rendezvények helyszíne, közösségi tér, portál és platform, a hagyományos helyben- és személyes használat helyett elvárás a távhasználat és a 0-24 órás elérés. Ezután az ENSZ által 2015-ben megfogalmazott fenntartható fejlődés 17 alapelvéről beszélt, illetve arról, hogy az IFLA hogyan csatlakozott ehhez, a könyvtárak hogyan kapcsolódnak bele ebbe a közös feladatba. Elmondta, hogy a fenntartható fejlődésnek három pillére ismert, ezek a társadalmi igények, a környezetvédelem és a gazdasági vonatkozások. A továbbiakban ez utóbbiról szólt, amerikai és

angol mintát mutatott be arra, hogy a könyvtárak hogyan veszik ki részüket a gazdasági kultúra kialakításában, majd ismertette, hogy a magyar könyvtárosképzésben milyen stúdiumokon – gazdasági, vállalkozási, jogi, pénzügyi alapismeretek, üzleti kommunikáció és levelezés piacgazdaság – szerezhettek alapvető gazdasági ismereteket a leendő könyvtárosok. Végül köszöntötte a Könyvtári Intézetet.

Barátné Hajdu Ágnes (egyetemi tanár, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke), aki két cikluson keresztül volt az IFLA vezetőségének tagja, **Hagyomány és innováció fenntarthatóság: Az IFLA fenntarthatósági törekvései és eredményei** címmel arról beszélt, hogy a hagyomány és innováció hogyan van jelen az IFLA működésében. Elmondta, hogy a hagyományt a folytonosság

és folyamatosság biztosítja, az innováció pedig az elnöki programokban nyilvánul meg. Ennek igazolására 2011-től kezdve ismertette a három évente változó elnökök jelmondatait, törekvéseit, stratégiáit. Ezután arról szólt, hogy valóban, az IFLA stratégiájában is fontos szerepet kapott a fenntarthatóság, majd ismertette azokat a fórumokat – workshopokat, esettanulmányokat, kiadványokat – amelyekkel az IFLA segíti a könyvtárak bekapcsolódását az ENSZ fenntarthatósági programjába. Az MKE elnöke a következő szavakkal zárta előadását, miközben köszöntötte a 20 éves Könyvtári Intézetet: **Az évforduló olyan tükör, amelyben nemcsak a múlt tükröződik, hanem a jövőnk is látszik.**

Mikolasek Zsófia (igazgató, József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya) **Hogyan tovább, zöldkönyvtár?** című előadásában bemutatta azokat a törekvéseket, feladatokat, terveket és eredményeket, amelyekkel a könyvtár díjat nyert az IFLA zöld-könyvtár versenyén 2018-ban. Szólt az öko-részlegről, a zöld könyvtári terekről, programokról, feltáró eszközökről (zöld analitikus katalógus), honlapról. Elmondta, milyen érzékenyítő programokat szerveznek helyben és iskolákban, hogyan vesznek részt városi, országos és határon túli öko-rendezvényeken. Szólt a KSZR könyvtárakban kialakított zöld-sarkokról. Elmondta, hogy a könyvtár és a könyvtárosok egyféle szemléletformáláson estek át, ehhez elmélyedtek a „zöld-szemléletben”, beszerezték és folyamatosan gyűjtik, valamint mások számára is szolgáltatják a (zöld) információkat és jó példával járnak elöl az öko-szemléletben. További tervek: zöld munkacsoport létrehozása, zöld-podcast, V4-es kapcsolatteremtés, zöld-szakmai konferenciák szervezése és helybiztosítás ezek számára, környezet-zöldítés.

program

9.30-10.00: KÖSZÖNTŐK

- Moderátori köszöntő
- Dr. Fülöp Péter művészeti, közművelődési és közgyűjteményi ügyekért felelős helyettes államtitkár, Emmi
- Mgr. Egyházi Dóra alelnök, Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete
- Rózsa Dávid főigazgató, Országos Széchényi Könyvtár

10.00-11.40: ELŐADÁSOK

- Dr. habil. Kiszl Péter intézetigazgató, ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet: **Hagyomány és fenntarthatóság – gazdaságfejlesztés innovatív könyvtári eszközökkel**
- Barátné Prof. Dr. Hajdu Ágnes egyetemi tanár, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke: **Hagyomány és innováció – fenntarthatóság: Az IFLA fenntarthatósági törekvései és eredményei**
- Mikolasek Zsófia igazgató, József Attila Megyei és Városi Könyvtár: **Hogyan tovább, zöldkönyvtár?**
- Fehér Miklós igazgató, Könyvtári Intézet: **Hagyomány és fenntarthatóság a Könyvtári Intézet életében**
- Kérdések és válaszok az előadókhoz

11.40-13.00: TÁJÉKOZTATÓK

- A Könyvtári Intézet osztályainak, szakterületeinek tevékenységéről: Dr. Hangodi Ágnes, Dancs Szabolcs, Fazakas Eszter, Bajnok Tamara, Békésné Bogár Noémi Erika
- Kérdések és válaszok az előadókhoz, majd a program zárása

Végül **Fehér Miklós** (igazgató, Könyvtári Intézet) **Hagyomány és Fenntarthatóság a Könyvtári Intézet életében** című előadásában Herman Daly nyomán beszélt a fenntarthatóságról. Egy rendszer akkor fenntartható, ha amit működése során környezetébe bocsát, nem haladja meg a környezet befogadóképességét, feldolgozó-képességét, valamint akkor, ha amit a környezetből kitermel, elfogyaszt, az nem haladja meg a környezet újratermelő képességét. Ezután a Könyvtári Intézet elődjéről, a Könyvtártudományi és Módszertani Központról, majd az Intézet mai feladatairól és ter-

veiről szólt. Előadását egy Deák Ferenc idézettel zárta: „Magyarországot nem uszító gondolatokkal nyugtalanítva, hanem köznapi, hasznos, jólétet gyarapító tettek sorával kell szeretni.”

Ezután **tájékoztatókat** hallgathattunk meg a Könyvtári Intézet osztályainak, szakterületeinek működéséről. **Hangodi Ágnes** a Könyvtári Szak- és Továbbképzési Osztály, **Dancs Szabolcs** a Könyvtári Szabványosítási Iroda, **Fazakas Eszter** a Könyvtártudományi Szakkönyvtár tevékenységéről beszélt.

Bajnok Tamara a Könyvtári Minőségfejlesztési Osztály munkáját ismertette. A néhány hónapja felállt részleg feladatai: a könyvtári minőségüggyel kapcsolatos és a minőségmenedzsmenthez kapcsolódó munka, új arculat

megteremtése, konferenciák és továbbképzések szervezése, kiadványok megjelentetése, de az ő feladatuk lesz a nyilvános könyvtári státusszal kapcsolatos tevékenység és szakfelügyelet koordinálása, valamint a Magyarországi Könyvtárak Adatbázis gondozása is. Szlogenjük – Weöres Sándor: **Tíz lépcső** című verse alapján – **A minőség legyél te magad!**

Békésiné Bognár Noémi Erika a Kutatási és Elemző Osztály munkáját mutatta be: az idén 10 éves K2 műhelynapokról, továbbképzésekről és a Könyvtárak.hu portálról beszélt.

Az **Egyházi Könyvtárak Egyesülése** nevében köszöntöttük a 20 éves Könyvtári Intézet minden korábbi és mostani munkatársát, megköszöntük a baráti-emberi kapcsolatokat és a szakmai segítséget.

Fehér Miklós, válaszlevelében viszont köszönte az Egyesülés részvételét a Könyvtári Intézet projektjeiben, tevékenységeiben, a megannyi segítséget, együttműködést, szakmai értékeket, emberi szeretetet. ►